

Saldus novada
Zaņas pagasta bibliotēka
Bibliotēkas 2021.gada pārskats

Saldus novada Zaņas pagastā, 2022

Satura rādītājs

Pārskata perioda kopsavilkums.....	3
1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.....	4
2. Finansiālais nodrošinājums.....	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	4
4. Personāls.....	5
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība.....	5
6. Krājums.....	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	9
8. Novadpētniecība.....	9
9. Projekti.....	9
10. Publicitāte.....	9
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	10
Pielikumi.....	11-12

Pārskata perioda kopsavilkums

Zaņas pagasta bibliotēka ir kultūras iestāde Saldus novadā, kura sniedz pagasta iedzīvotājiem nepieciešamo informāciju, izsniedzot grāmatas un periodiku, organizē izstādes un kultūras pasākumus, veicina sabiedrības kopīgu attīstību, attīsta un papildina kultūrvidi, sekmē un attīsta mūžizglītības iespējas pagastā.

2021.gada darba prioritātes bija:

- Bibliotēkas atkārtotā akreditācija
- Turpināt novadpētniecības materiālu apkopošanu
- Bibliotēkas fonda papildināšana ar jaunāko literatūru
- Spītējot pandēmijai noturēt esošo lietotāju skaitu piedāvājot kvalitatīvu pakalpojumu
- Zaņas pagasta bibliotēkas reorganizācija

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums.

Zaņas pagasta bibliotēka atrodas bijušajā Zaņas pamatskolas ēkā, Zaņas pagastā.

Bibliotēkas prioritātes ir efektīvs darbs ar lietotājiem; veicinot sabiedrības attīstību kultūras jomā, sniegt informatīvos pakalpojumus, izsniegt dažādu literatūras žanrus klātienē un elektroniski, informēt par notiekošajām un plānotajām aktivitātēm.

Pārskata periodā notika Saldus novada bibliotēkas reorganizācija. Sākot ar 2021. gada 01. novembri Zaņas pagasta bibliotēka izveidota, kā struktūrvienība Saldus novada bibliotēkai.

Pārskata periodā bibliotēkas atkārtoti akreditēta, kurai piešķirts vietējās nozīmes bibliotēkas statuss.

Turpinās Covid-19 ierobežojumi, kur pēc noteikumiem jāpielāgojas darba veikšanai un lietotāju apkalpošanai.

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas finansiāli nodrošinājums ir stabils bez krasām svārstībām. Finansējums pietiekams, lai veiktu pamatfunkcijas.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2019	2020	2021
Kopā (EUR)	11046	10783	10658
Pašvaldības finansējums	11046	10783	10658
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2019	2020	2021
Izdevumi kopā (EUR)			8638
Darbinieku atalgojums (bruto)	5352	6591	5466
Krājuma komplektēšana	1434	1599	1754

Pēc tabulas dotajiem datiem, krājuma komplektēšanai, finanses 2020. gadā palielinājās grozot budžetu dēļ COVID -19 izraisītajiem ierobežojumiem.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpa aizņem 54,7 m² no kopplatības apvienojot krātuvi, lasītāju zonu ar 7 lasītāju darba vietām un 2 datorkomplektiem lasītājiem Multifunkcionālo iekārtu izmanto lietotāji un darbinieks. Inventārs un tehniskās iekārtas jaunas nav iegādātas. Bibliotēkai noderētu palīgtelpa, saimnieciskās darbības un nelietoto fondu glabāšanai. Kopumā telpu stāvoklis ir labs, gaiši, ziemā silti. Remontdarbi pārskata periodā nav veikti.

Bibliotēka atrodas 1. stāvā. Izveidota uzbrauktuve ar iespēju apmeklētājiem, kuriem ir kustību traucējumi. Ceļa posmā uz ēku ir izvietota norādes stabs ar iestāžu norādēm, kā arī ienākot ēkā pa galvenajām durvīm, ir norādīts telpu izvietojuma shēma.

Tuvākā laikā plānots veikt kosmētisko remontu.

Apmeklētājiem pieejams bezmaksas internets, Wi-Fi

Tabula „Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Skaitis	Vērtējums (gads)
Datoru skaits	3	2008, 2010
<i>t.sk. darbiniekiem</i>	1	2010
<i>lietotājiem</i>	2	2008
Multifunkcionālā iekārta	2	2017, 2008
Svītrkodu skeneris	1	2019

4. Personāls

Bibliotēkā uz pilnu slodzi strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītāja. Darbiniekam ir vidējā – profesionālā izglītība citā jomā. Pārskata periodā piedalījies vairākos Saldus pilsētas bibliotēkas vebināros, iegūstot plašāku redzesloku bibliotekāru jomā. Saldus novada bibliotekāri projekta ietvaros devās uz Lietuvu pieredzes apmaiņā „Maižeiku rajona bibliotēku un kultūras vides iepazīšanos, gūstot noderīgus un arī citādu informāciju. Pilnveidošanai piedalījies citu iestāžu rīkotajos semināros „Aktualitātes datu aizsardzības jomā”, Aktuāli šajā periodā, izglītojoši un saistoši notika vebinārs „Medijpratība - ne tikai izglītība, bet arī veselība un drošības jautājums”

Vērtīgi, ka darbiniekiem ir iespēja savā amata pienākumos iegūt zināšanas paplašinot savu pilnveidi darba pienākumos.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēka apkalpo lielāko daļu Zaņas pagasta iedzīvotājus, tai skaitā bērnus un jauniešus. Tā kā bibliotēka atrodas stratēģiski izdevīgā vietā, bieži nākas sniegt informatīvo palīdzību apmeklētājiem arī no citiem reģioniem.

Iestāde atvērta apmeklētājiem, pilna darba nedēļa.

- * pirmdien: 8.00 – 12.00 13.00 – 18.00;
- * otrdienas līdz ceturtdienai 8.00 – 12.00 13.00 – 17.00;
- * piektdien; 8.00 – 12.00 13.00 – 16.00.
- * katra mēneša pirmajā sestdienā no 8.00 – 12.00 13.00 – 16.00.
- * nākamā nedēļas pirmiena slēgts.
- * katra mēneša pēdējā trešdienā- metodiskā diena.

Bibliotēka atrodas pirmajā stāvā, pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Iedzīvotāju skaits pagastā fiziski ar katru gadu samazinās. 2021.gadā lasītāji bibliotēku apmeklējuši 1673 reizes, no tiem bērni un jaunieši 279. Aptvērums 2021.gadā bija 21% no Zaņas pagasta bibliotēkas apkalpojamās teritorijas dzīvojošajiem.

Pašvaldības, taupot budžeta līdzekļus, laukos slēdz skolas, iestādes, kas palikušiem, vietējiem iedzīvotājiem rada izmisumu. Bieži bibliotēkas vadītājam jāuzklausā lietotājus, lasītājus ar bažām par bibliotēkas pastāvēšanu pagastā nākotnē. Bibliotēka ir kā draudzīgs pulcēšanās sabiedrības punkts pagastā.

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2019	2020	2021	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	155	127	88	-18%; -30%
<i>t. sk. bērni</i>	36	28	21	-22%; -25%
Bibliotēkas apmeklējums	1891	1701	1394	-10%; -18%
<i>t. sk. bērni</i>	566	311	251	-45%; -19%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	10663	10145		-5%;
Izsniegums kopā	6571	7497	4390	+14%; -41%
<i>t. sk. grāmatas</i>	2367	2725	2034	+15%; -25%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	4191	4741	2350	+13%; -50%
<i>t. sk. bērniem</i>	994	748	442	-25%; -41%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā	26%	18%	21%	-18%; +17%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	103	105	101	-20%; -4%
Iedzīvotāju skaits	591	585	567	-8%; -3%

2021. gads joprojām iezīmējas ar ierobežojumiem. Samazinājās lietotāju un lasītāju plūsma, radot korekcijas apmeklētības ziņā. Izskaidrojums - lai izvairītos no sabiedrisko vietu apmeklēšana covid -19 vīrusa laikā. Pandēmijas laikā lietotāji vairāk sazinājās pa tālruni un e-pastu pasūtot sev vēlamu presi un grāmatas. Bibliotēkarei nācās arī piemeklēt piemērotas grāmatas atbilstoši lasītāja interesēm. No otrās puses arī grāmatu mīļotājus tas pavisam neattur no iemīļotās nodarbošanās - grāmatu lasīšanas.

Saistībā ar ierobežojumiem, lasītāji izmantoja piedāvāto „3td” e-grāmatu priekšrocību. Tika izsniegti pieejas dati 4 lietotājiem. Atsaučība gan ir maza, jo vairāk vēlas grāmatu *sajust* rokās. Lasītājiem ieteiktas interneta adreses lasīšanai www.periodika.lv un klausāmgrāmata vietne <https://audio-gramata.lv/>.

Bibliotēka piedāvā bezmaksas bibliotēkāros pakalpojumus. Grāmatu un periodikas izsniegšana ikvienam reģistrētam lasītājam. Ierobežojuma dēļ, ilgs laika posms lasītava nedrīkstēja būt atvērta, liedzot apmeklētājiem būt bibliotēkā. Printēšanu, kopēšanu, skenēšanu, interneta pakalpojuma pieejamību notiek regulāri. Pēc lietotāja lūguma iespēju robežās palīdzam citos jautājumos.

Lietotājiem bibliotēka piedāvā bezmaksas pieeju datubāzes - Letonika www.letonika.lv un Lursoft laikrakstu <https://news.lv/> Pēc vajadzības lasītājam, kuram ir grūtības saņemt grāmatas, nogādāju uz mājām.

Aktivitātēm, atbilstoši ierobežojumiem, rīkojām pasākumus gan klātienē, gan attālināti. Notika fotokonkurss, literālās izstādes, 1 radošā nodarbība. Sadarbībā ar Zaņas rokdarbu pulciņu „Mandala”, izvedota rokdarbu izstāde.

2021.gadā digitalizācija nav veikta.

Pēc lietotāju pieprasījuma, bibliotēka sadarbojas ar citu pagastu bibliotēkām par SBA krājuma apgrozību, nodrošinot plašāku grāmatu klāstu piedāvājumu bibliotēku lasītājiem.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2019	2020	2021
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	49	73	45
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	8	2	2

Lasītāju viedokļa aptauja par bibliotēkas darba kvalitāti, nav veikta.

6. Krājums

2021. gadā krājums komplektēts par budžetā apstiprinātiem līdzekļiem.

Zaņas bibliotēkas vairāk komplektē daiļliteratūru pieaugušiem, bērniem un jauniešiem. Katru gadu tiek papildināts bibliotēku krājumi, kuru pārzina un veido bibliotēkas vadītāja pēc savas un lasītāju ieteikumiem. Lielāko daļu lasītāji lasa daiļliteratūru un presi. Krājumu komplektē reizi ceturksnī, kā arī publicē jaunieguvumus bibliotēkas sociālajos tīklos:

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2019	2020	2021
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1434	1434	1758
<i>t. sk. grāmatām</i>	936	1028	1154
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	319	486	476
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	498	571	604
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	2.42	2.80	2.80
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1434	1599	1758

Finansējums bibliotēkā krājuma komplektēšanai uz iedzīvotāju skaitu, manuprāt ir pietiekošs. Tomēr pandēmijas rezultātā, ekonomikas lejupslīdei, tika *paaugstinātas* cenas grāmatām. Grozot gada vidū budžetu par labu grāmatu krājumu komplektēšanai, rezultātā tomēr jaunieguvumu skaits sanāca mazāk par iepriekšējo gadu.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2019	2020	2021
Jaunieguvumi kopā	546	551	556
<i>t. sk. grāmatas</i>	148	203	184
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	46	73	70
<i>t. sk. bērniem</i>	44	69	60
Izslēgtie dokumenti	448	480	0
Krājuma kopskaits	4474	4545	5101
Grāmatu krājuma apgrozība	0.69	0.69	0.56
Periodisko izdevumu apgrozība	4.07	4.07	1.72

Bibliotēka galvenokārt sadarbojas ar atsaucīgu grāmatu tirgotāju SIA Virja, kura par draudzīgām izmaksām un piegādi veic bibliotēkām. Nozaru literatūra un citu iespieddarbu 2021. gadā iepirkta no izdevniecības Zvaigzne ABC. Periodika abonēta „Latvijas pasta” izmantojot ik rudens atlaižu akciju.

Ļoti vērtīgs bibliotēku papildinājums nāk no Latvijas Republikas Kultūras ministrijas atbalstītā finansiālā projekta “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”. Saņemtas bezatlīdzību 43. grāmatas 408.52 *euro* vērtībā.

Bibliotēkas lietotājiem pieejamas 2 abonētās datubāzes – Letonika un Lursoft, laikrakstu bibliotēka (News.lv) bez atlīdzības. Datubāzi bieži izmanto, gūstot informāciju veidojot literālās izstādes bibliotēkā.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums”

Datubāze	2019	2020	2021
Letonika	24	107	88
News	470	247	39

Regulāri publicējam jauniegūto grāmatu klāstu bibliotēkas mājaslapā, Tā pat tiek veidotas literārās izstādes par noteiktiem rakstniekiem, publicistiem, publiskām personām.

Zaņas bibliotēkas lasītāji ir apzinīgi. Ja piemirst, atgādinot tiek nokārtotas saistības. Kopumā problēmas ar parādnikiem nav, ja ilgāk tiek kavēts grāmatu atdošanas termiņš, ar parādnieku sazināties pa telefonu, rakstiski, meklēju sociālajos tīklos.

7. Darbs ar bērniem

Pārskata periodā bibliotēka bērnu un jauniešu lietotāju skaits samazinājies. 2021. gadā 21. (2020. gadā - 28) Par iemeslu minot iedzīvotāju skaitu samazināšanos pagastā. Tāpat pēc bibliotēkas pārcelšanas no ciema, kur vairāk bērni, vairs tik tālu nevēlas nākt.

Bibliotēka papildinājusi dažādām vecuma grupām bērnu un jauniešu grāmatām. Bērniem abonē žurnālu *Ilustrētais Juniors*. Iekārtotajā bērnu zonā var spēlēt galda spēles, krāsot grāmatas. Radošiem darbiem, interneta vidē var atrast dažādas idejas, ko kopīgi realizēt.

Sadarbojamies ar Zaņas pagasta p.i.i. Vārpiņas filiāli. Bērnu grāmatīņas aizceļo uz grupiņu pie mazajiem lasītājiem. Grupiņas audzinātāja bibliotēku apmeklē, lai izkopētu darba lapas bērniem.

Lai popularizētu grāmatas un lasīšanu iespēju robežās rīkoti tematiski apskati un izdevumu popularizēšana. Bibliotēka iesaista lasītājus LNB projektā *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā 21'*. Vairākārt gan bija jāuzrunā personīgi bērni, jaunieši par piedalīšanos.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības materiāli par pagastu papildināti gan mapēs gan Novadpētniecības datu bāzē ALISE. Noraksti tiek veidoti no laikraksta „Saldus Zeme”. Apmeklētājiem reti ir vajadzības interesējošie dati par Zaņas pagastu.

Sadarbojoties ar Zaņas skolas krātuvi darbinieci apmeklētāji gūst plašāku skatījumu par Zaņas pagasta skolas laiku.

Pārskata periodā digitalizācija nav veikta.

9. Projekti

2021. gadā bibliotēka projektu izstrādē nav piedalījusies.

Zaņas bibliotēkā piedalījās LNB BLC projektā; lasīt veicināšanas programmā ”BJ un Vecāku projektā, saņemot 21 grāmatu 161.35 euro vērtībā.

10. Publicitāte

Bibliotēka informē par bibliotēku darbību, izstādēm, grāmatu jaunieguvumu interneta portālā publiskajā telpā www.facebook.com/zanas-pagasta-biblioteka.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Zaņas pagasta pārvalde atbalsta bibliotēkas darbību. Uz klausot bibliotekāru ieteikumus, iespēju robežās sniedz vajadzīgo palīdzību. Šogad ieplānots veikt ar pašvaldības finansējuma atbalstu, kosmētisko remontu bibliotēkā. Bibliotēkai zaudējums 2021. gadā likvidētais Dienas centrs, ar kuru bija laba sadarbība.

Liels atbalsts no Saldus novada bibliotēkas. IRAMID darbinieces vienmēr palīdz darba interesējošos jautājumos. Papildus rīko seminārus, vebinārus, kursus, pieredzes apmaiņas braucienus profesionālai pilnveidei.

Bibliotēka uz klausīs katru iedzīvotāju ar ierosinājumiem uzlabojot patīkamu darba vidi bibliotēkā.

21.01.2022.

Zaņas pagasta bibliotēkas vadītāja: Ilga Gūtmane

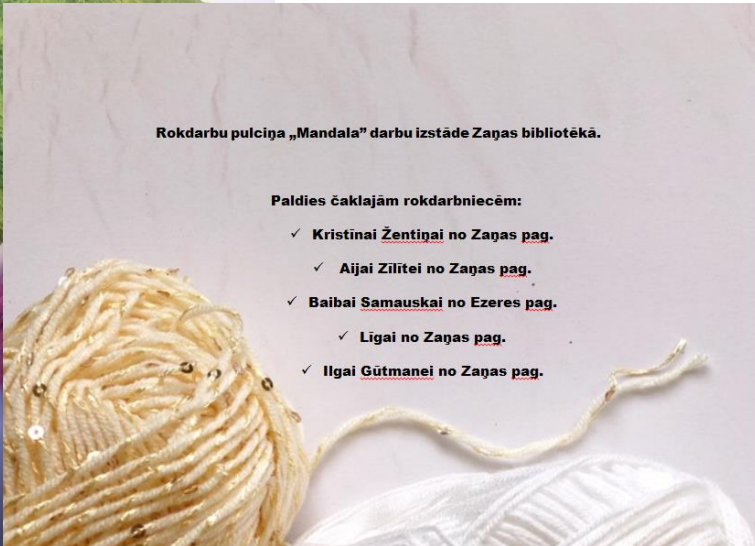
Pielikumi

Jauniegvumi un literālā izstāde

Saldus novada bibliotekāri Mažeiku bibliotēkā Lietuvā

Zaņas pagasta rokdarbu pulciņš „Mandala” izstāde